

# Varstvo okolja pred hrupom v Sloveniji

Stanje, obveznosti, usmeritve za ukrepanje

Janez Drev, Epi Spektrum d.o.o.

# Vsebina predstavitev

- ▶ Obremenjenost okolja s hrupom v Sloveniji - stanje na podlagi strateških kart hrupa 2011, 2012
- ▶ Obveznosti Slovenije v zvezi z varstvom okolja pred hrupom in opažene pomanjkljivosti, usmeritve za izboljšanje razmer
- ▶ Razprava

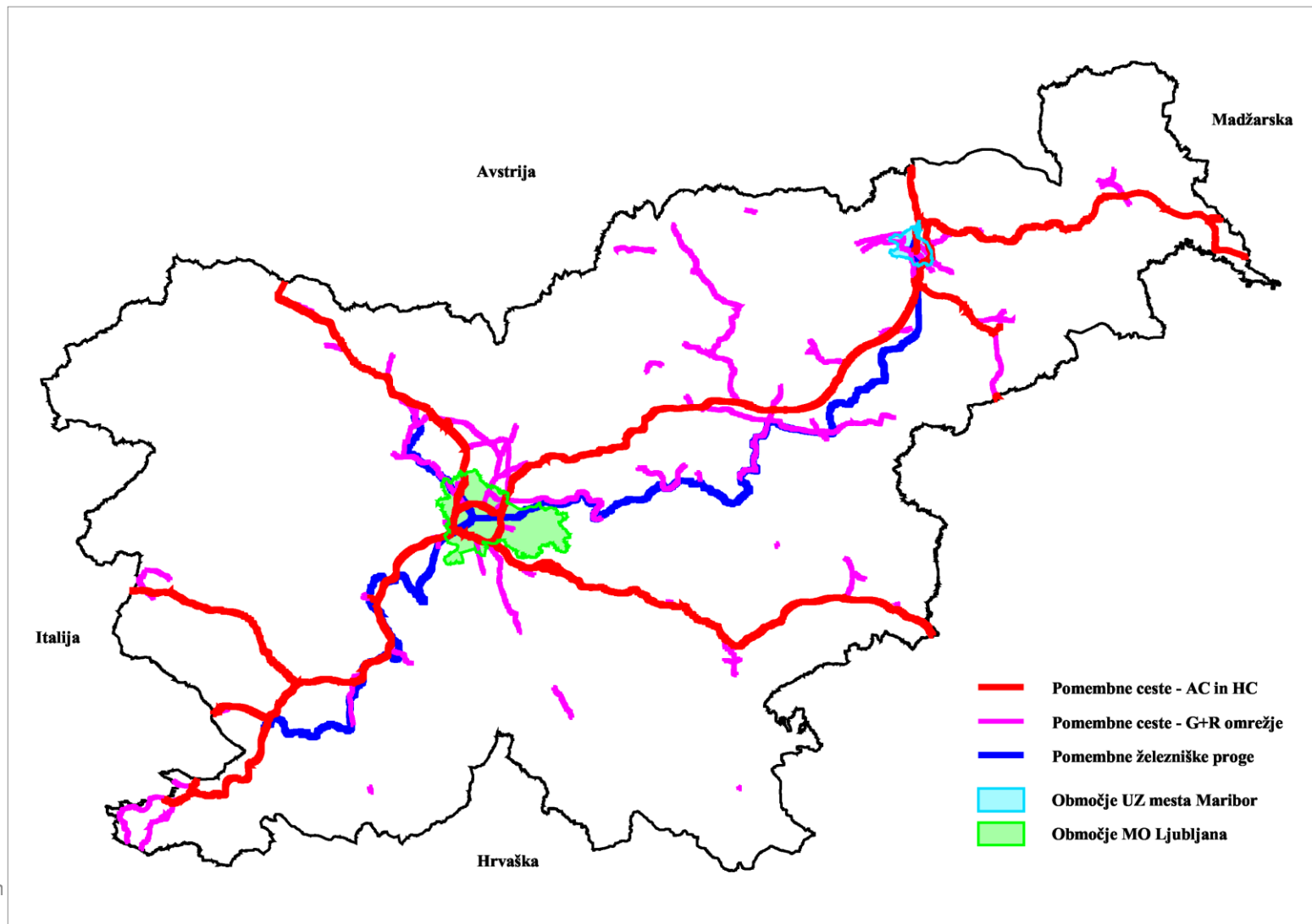
# Obremenjenost okolja s hrupom v Sloveniji

- ▶ Vir: Podatki strateških kart hrupa 2011, 2012
  - ▶ Pomembne ceste: ceste z več kot 3 Mio prevozi v letu 2011
  - ▶ Pomembne železnice: železnice z več kot 30.000 prevozi v letu 2012
  - ▶ Poselitvena območja: naselja z več kot 100.000 prebivalci v letu 2011/12

# Osnovni podatki strateških kart hrupa

Vir hrupa	Upravljalec	Leto obravnave	Datum izdelave	Območje obravnave	Dolžina, površina
Pomembne ceste	DARS d.d.	2011	maj 2014	celotno AC omrežje	607 km
	MI - ceste	2011	dec. 2013	170 cestnih odsekov	637 km
Pomembne železnice	MI - železnice	2012	jan. 2015	8 odsekov	289 km
Poselitvena območja	MO Ljubljana	2012	apr. 2014	občina	27.499 ha
	MO Maribor	2011	maj 2014	UZ mesta Maribor	3.938 ha

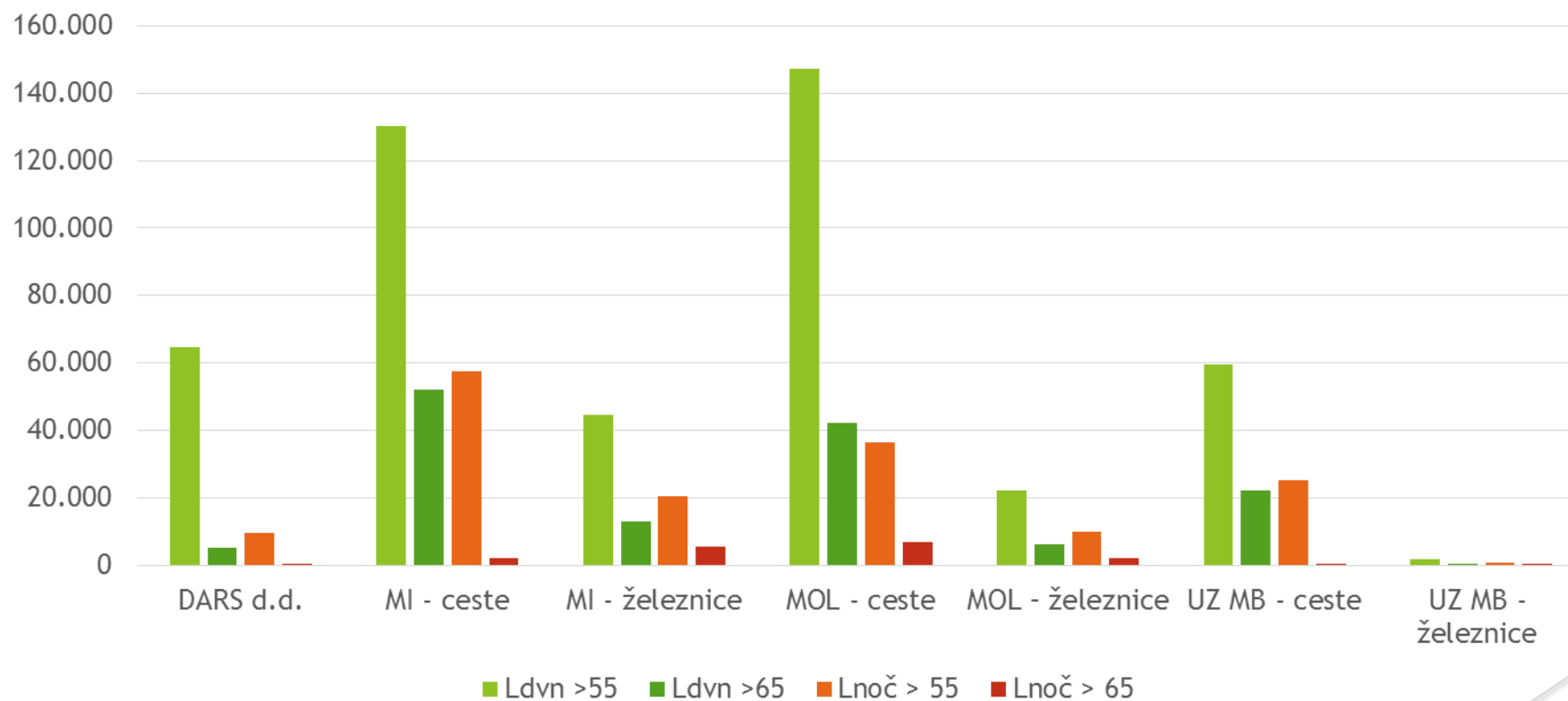
# Območja strateških kart hrupa



# Število prebivalcev v stavbah z obremenitvijo nad 55, 65 in 75 dB(A) - v 1000

Vir hrupa	Upravljalac	Ldvn >55	Ldvn >65	Ldvn >75	Lnoč > 55	Lnoč > 65	Lnoč > 75
Ceste	DARS d.d.	64,8	5,3	0,1	9,8	0,2	0,0
	MI - ceste	130,3	52,1	0,8	57,6	2,2	0,0
Železnice	MI - železnice	44,6	13,2	1,8	20,4	5,4	0,2
Poselitvena območja	MOL - ceste	147,1	42,2	0,1	36,5	6,9	0,0
	MOL - železnice	22,3	6,4	0,7	9,9	2,2	0,0
	UZ MB - ceste	59,6	22,4	0,0	25,2	0,4	0,0
	UZ MB - železn.	1,8	0,1	0,0	0,7	0,0	0,0
	UZ MB - skupno	60,4	22,9	0,0	26,0	0,4	0,0

# Število prebivalcev na območjih z obremenitvijo >55 in >65 dB(A)

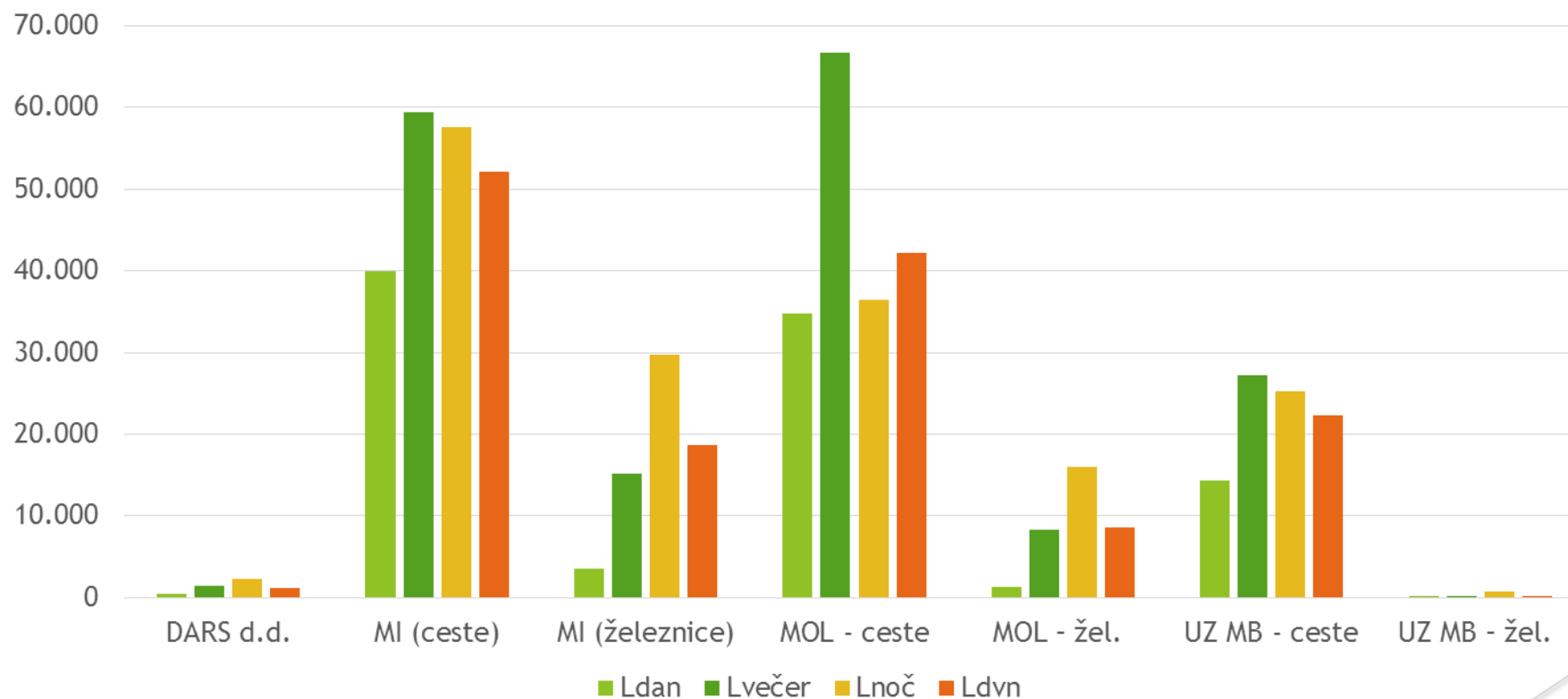


# Število s hrupom preobremenjenih prebivalcev v Sloveniji - v 1000

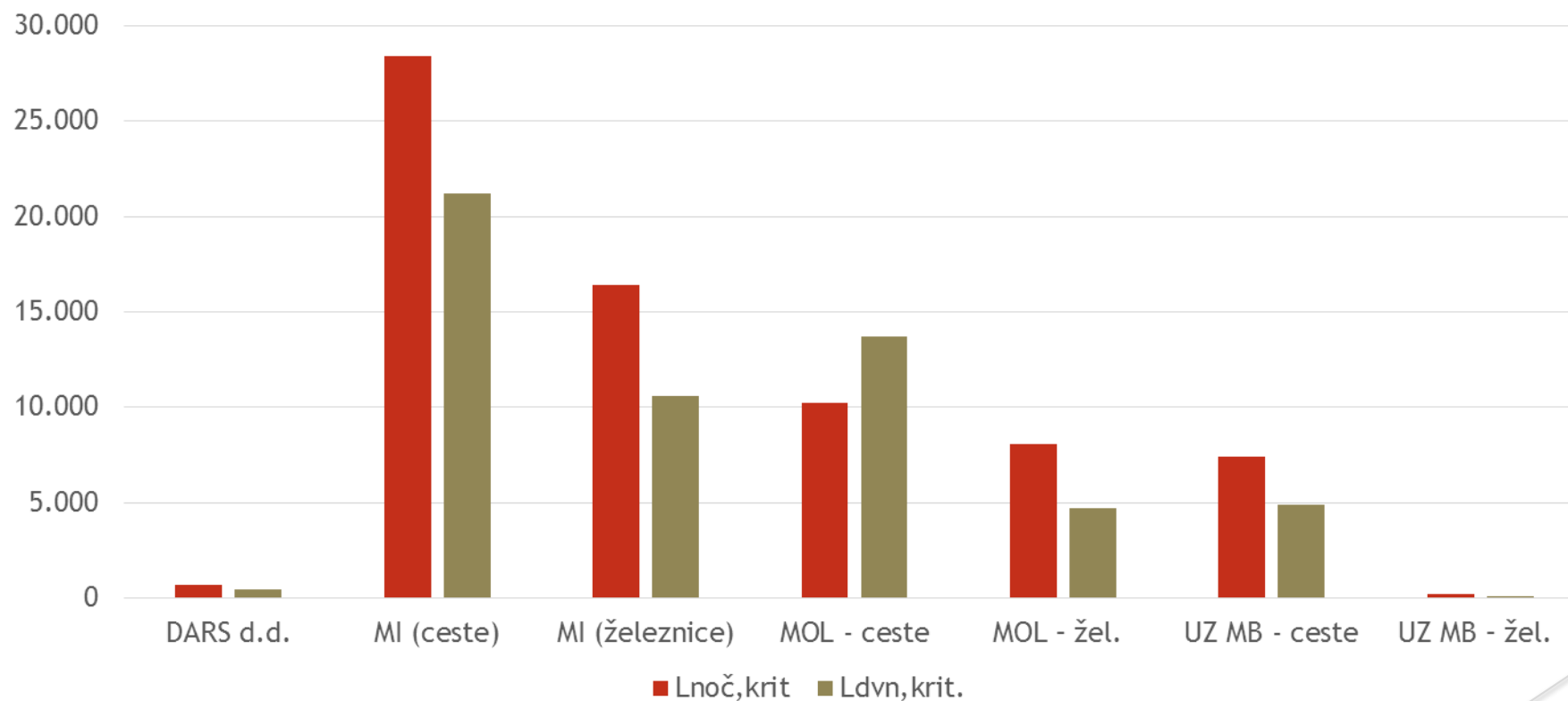
Vir hrupa	Upravljalec	Mejne vrednosti				Kritične vrednosti	
		Ldan	Lvečer	Lnoč	Ldvn	Lnoč	Ldvn
Ceste	DARS d.d.	0,4	1,5	2,2	1,2	0,7	0,4
	MI - ceste	39,9	59,4	57,6	52,1	28,4	21,2
Železnice	MI - železnice	3,6	15,2	29,7	18,7	16,4	10,6
Poselitvena območja	MOL - ceste	34,8	66,6	36,5	42,2	10,2	13,7
	MOL - železnice	1,3	8,3	16,0	8,6	8,1	4,7
	UZ MB - ceste	14,3	27,2	25,2	22,4	7,4	4,9
	UZ MB - železnice	0,0	0,1	0,7	0,3	0,2	0,0
	UZ MB - skupno	14,1	27,7	25,8	22,8	7,9	5,1



# Število s hrupom preobremenjenih prebivalcev v Sloveniji - mejne vrednosti



# Število s hrupom preobremenjenih prebivalcev v Sloveniji - kritične vrednosti



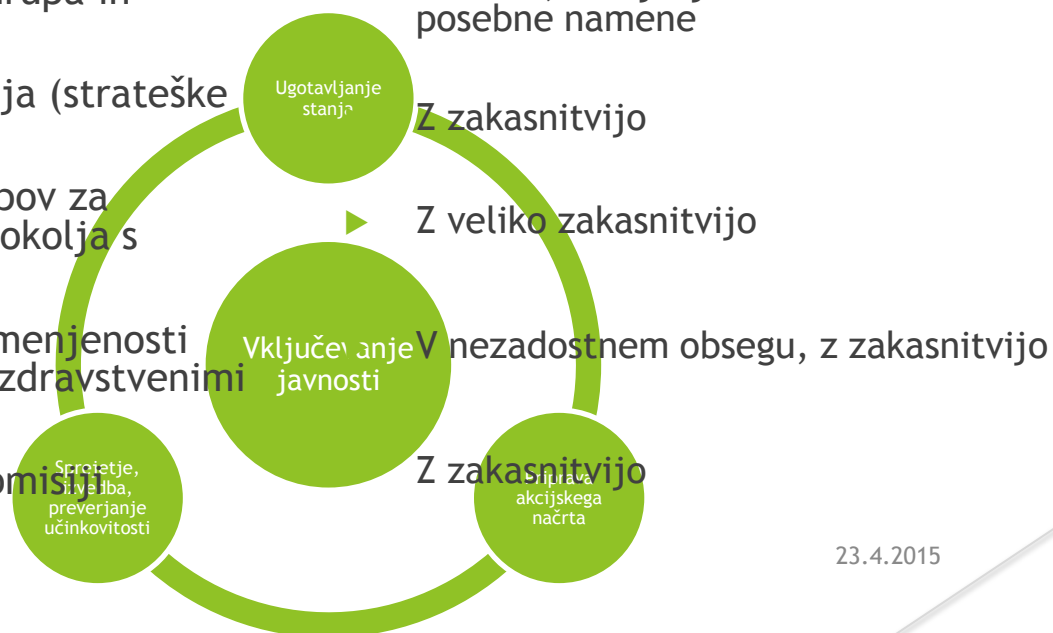
# Sprejete obveznosti in njihovo izpolnjevanje

## Direktiva 2002/49/ES in njene zahteve

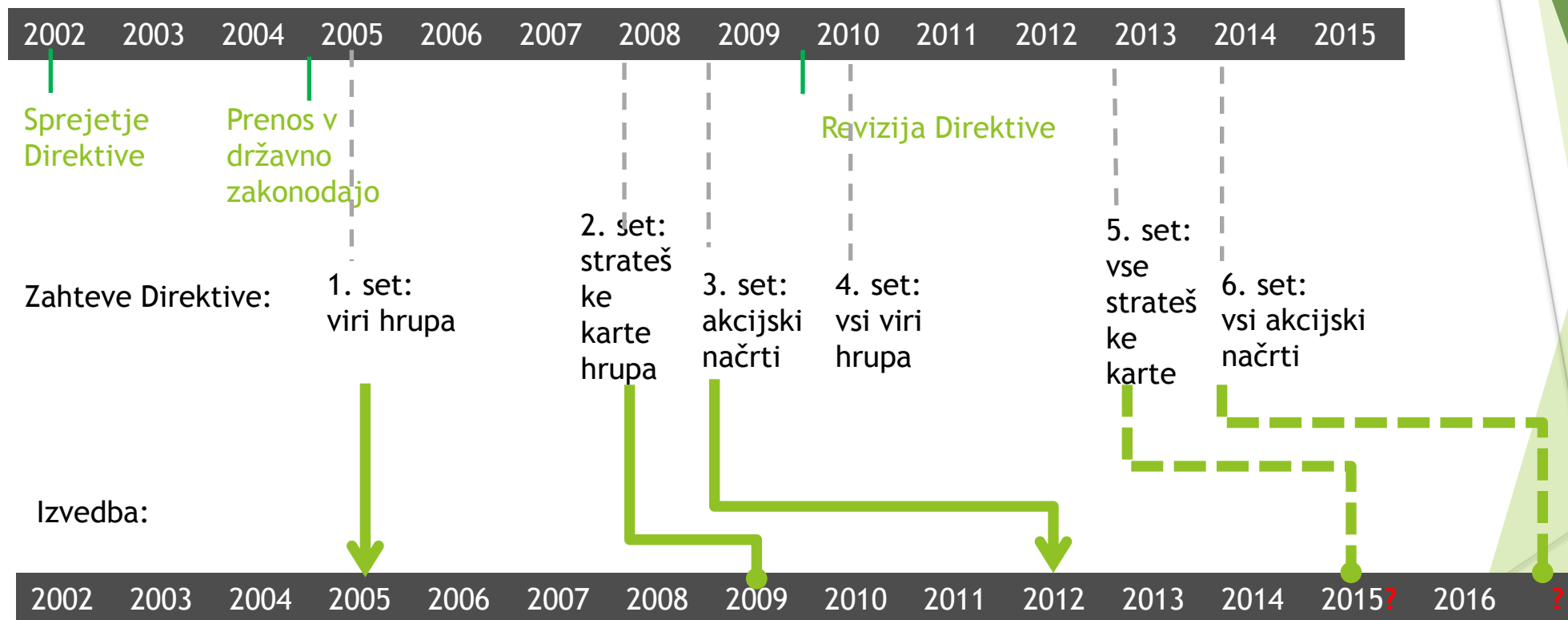
- ▶ Določitev pristojnih upravnih organov za izvajanje politike varstva okolja pred hrupom
- ▶ Določitev enotnih kazalcev hrupa in metod njihovega določanja
- ▶ Periodično ugotavljanje stanja (strateške karte hrupa - SKH)
- ▶ Načrtovanje in izvedba ukrepov za zmanjšanje obremenjenosti okolja s hrupom
- ▶ Seznanjanje javnosti o obremenjenosti okolja s hrupom in možnimi zdravstvenimi posledicami
- ▶ Redno poročanje Evropski Komisiji

## Izpolnjevanje zahtev

- ▶ V celoti, delno neustrezna porazdelitev pristojnosti
- ▶ V celoti, manjkajo nekateri kazalci za posebne namene



# Obveznosti poročanja o varstvu okolja pred hrupom



# Pristojni upravni organi in njihove pristojnosti

## Dejansko stanje

- ▶ MOP - odgovorno za:
  - ▶ Izdelavo SKH na podlagi rezultatov obratovalnega monitoringa
  - ▶ Vodenje zbirk SKH, poročanje
  - ▶ Pripravo akcijskih načrtov, poročanje
  - ▶ Zbiranje SKH in akcijskih načrtov

## Opažanja, predlogi za dodatne aktivnosti

- ▶ Opažanja:
  - ▶ Neustrezna organizacija (kadrovska zasedba) MOP
  - ▶ Ne-vključitev upravljavcev infrastrukturnih virov hrupa v izdelavo SKH in akcijskih načrtov
- ▶ Predlogi:
  - ▶ Prenos odgovornosti za izdelavo SKH in akcijskih načrtov na upravljavce virov hrupa

# Določitev enotnih kazalcev hrupa

## Dejansko stanje

- ▶ Določeni kazalci hrupa:
  - ▶ Za območja, za infrastrukturne vire hrupa:  $L_{dvn}$ ,  $L_{noč}$ ,  $L_{dan}$ ,  $L_{večer}$  (načrtovanje prostora, kartiranje hrupa)
  - ▶ Dodatni kazalci (opisno)
    - ▶ občasni viri hrupa
    - ▶ nizke frekvence
    - ▶ majhno število hrupnih dogodkov
    - ▶ konice hrupa v nočnem obdobju

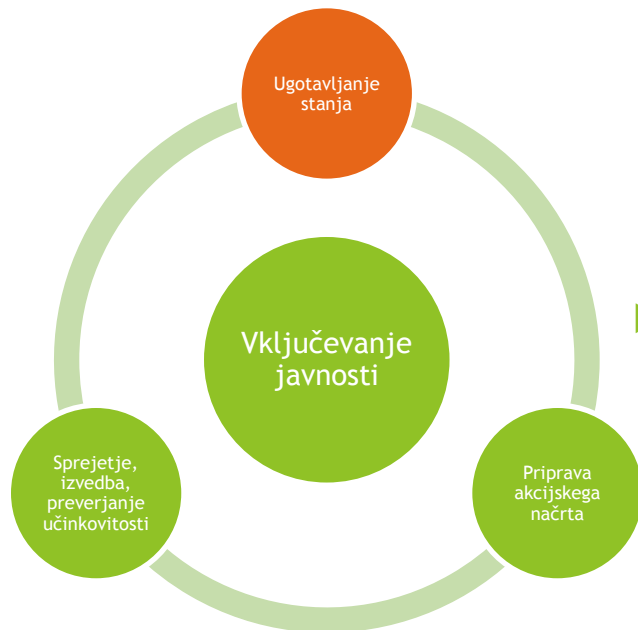
## Opažanja, predlogi za dodatne aktivnosti

- ▶ Opažanja:
  - ▶ Za dodatne kazalce niso določene mejne vrednosti
  - ▶ Nedefinirani postopki za dejavnosti, ki so pomembne na lokalni ravni
- ▶ Predlogi:
  - ▶ Priprava smernic za urejanje področij
    - ▶ določitev in zaščita mirnih območij poselitve in na prostem
    - ▶ hrup gradbišč
    - ▶ sosedski hrup
    - ▶ hrup športnih in drugih prireditev na prostem
    - ▶ hrup cerkvenih zvonov
    - ▶ hrup gostinske dejavnosti
    - ▶ hrup motornih kosilnic

# Periodično ugotavljanje stanja

## Dejansko stanje

- ▶ Končana druga faza strateškega kartiranja



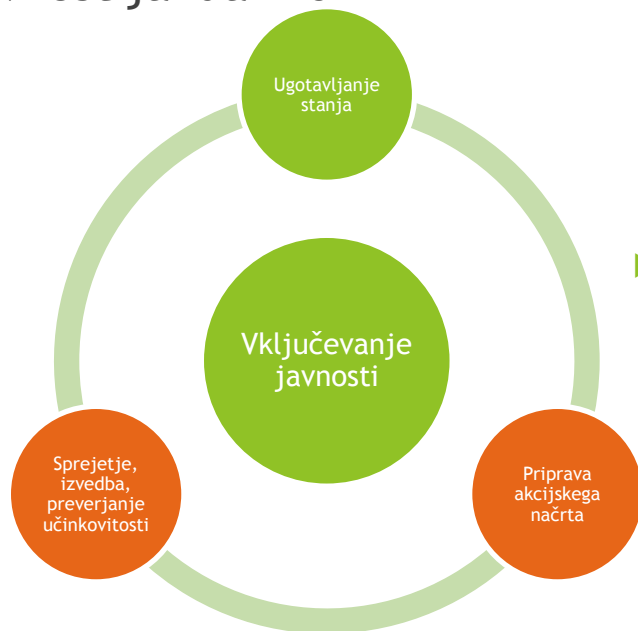
## Opažanja, predlogi za dodatne aktivnosti

- ▶ Opažanja:
  - ▶ Podatki obratovalnega monitoringa so nepopolni
  - ▶ Zamujen rok kartiranja in poročanja
  - ▶ Ni izdelana celovita informacija
  - ▶ Podatki niso predstavljeni javnosti
- ▶ Predlogi:
  - ▶ Priprava celovite informacije
  - ▶ Seznanitev javnosti z rezultati strateških kart

# Priprava in izvedba akcijskega načrta

## Dejansko stanje

- ▶ Sprejet OP-Hrup na podlagi 1. faze SKH (veljavnost januar 2012 - 2017)



## Opažanja, predlogi za dodatne aktivnosti

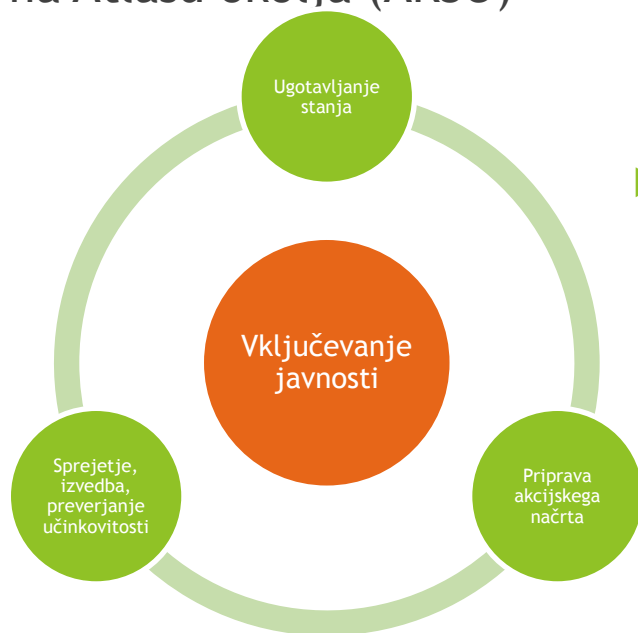
- ▶ Opažanja:
  - ▶ Ne-usklajenost OP-Hrup z roki Direktive
  - ▶ Ne-celovitost v OP-Hrup predlaganih ukrepov
  - ▶ Ne-vključevanje javnosti v pripravo, sprejetje in izvedbo OP-Hrup
  - ▶ Ne-poročanje o izvedbi, stroških in učinkih OP-Hrup
- ▶ Predlogi:
  - ▶ Priprava dolgoročne strategije z akcijskim načrtom za obdobje 2015-2019
  - ▶ Sprejetje (novelacija) Akcijskega načrta
  - ▶ Zagotovitev sistemskih sredstev za izvedbo Akcijskega načrta



# Seznanjanje in vključevanje javnosti

## Dejansko stanje

- ▶ Podatki strateških kart hrupa objavljeni na Atlasu okolja (ARSO)



## Opažanja, predlogi za dodatne aktivnosti

- ▶ Opažanja:
  - ▶ Objavljeni le podatki prve faze, slaba preglednost, neverificirani podatki
  - ▶ Ni evidence o pritožbah
- ▶ Predlogi:
  - ▶ Izdelava celovite informacije, predstavitev javnosti
  - ▶ Vzpostavitev enotne evidence o pritožbah
  - ▶ Dosledno vključevanje strokovne in laične javnosti v pripravo in izvedbo akcijskih načrtov na državni in lokalni ravni

# Možne posledice neizpolnjevanja zahtev Direktive

## Odstopanje

- ▶ Nepravočasno poročanje
- ▶ Ne-izvedba Akcijskega načrta
- ▶ Ne-vključevanje javnosti

## Možne posledice

- ▶ Kazen zaradi neizpolnjevanja zahtev, ne-vključitev Slovenije v statistike na evropski ravni
- ▶ Parcialno (ad hoc) in nesistematično reševanje problemov
- ▶ Različna obravnava enakih problemov
- ▶ Množične tožbe in izplačila odškodnin
- ▶ Kršitev Aarhuške konvencije
- ▶ Družbeno nesprejemljive rešitve

# Sklepne ugotovitve



# Hvala za pozornost